

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในช่วงเวลาที่ผ่านมา สถานการณ์ของโลกได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี สำหรับประเทศไทยการพัฒนาประเทศในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 1-5 พ.ศ.2504 – 2529 มีการเร่งรัดพัฒนาทางเศรษฐกิจมากกว่าการพัฒนาสังคม ส่งผลให้โครงสร้างของสังคมเปลี่ยนแปลงในลักษณะที่ขาดพลังและขาดความสมดุลในการพัฒนา คนในสังคมต่างมุ่งเน้นการแข่งขัน ก่อให้เกิดการหย่อนยานในด้านศีลธรรม จริยธรรมและระเบียบวินัย วิถีชีวิตชาวไทยแต่เดิมมีความสามัคคีผูกพันพึ่งพาและร่วมมือกันในสังคมปรับเปลี่ยนไปเป็นเห็นแก่ตัวมากขึ้น ทำให้สถาบันหลักทางสังคมหลายสถาบันเกิดความอ่อนแอ เป็นช่องว่างทำให้เกิดปัญหายาเสพติดแพร่ระบาดอย่างรวดเร็วและกว้างขวางมากขึ้น

การแพร่ระบาดของยาเสพติดดังกล่าว รัฐบาลทุกยุคทุกสมัยได้ตระหนักถึงสภาพความรุนแรงของปัญหาและผลกระทบของปัญหาในระยะยาว ได้กำหนดเป็นนโยบายหลักที่สำคัญและเร่งด่วนประการหนึ่งในการดำเนินงาน โดยการนำแผนและมาตรการต่างๆ กำหนดเป็นแนวทางการปฏิบัติในการสกัดกั้นการแพร่ระบาดของยาเสพติด เพื่อควบคุมปัญหายาเสพติดอันเป็นสาเหตุสำคัญยิ่งในการบั่นทอนความมั่นคงของชาติ ที่สืบเนื่องจากทรัพยากรบุคคลของประเทศเข้าไปเกี่ยวข้องกับปัญหายาเสพติด จนทำให้ประเทศชาติขาดความมั่นคงและการพัฒนาทางเศรษฐกิจด้อยประสิทธิภาพ มาตรการต่างๆ เช่น มาตรการในด้านการป้องกันและปราบปราม มาตรการบำบัดรักษาและฟื้นฟู ฯลฯ

โดยที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นหน่วยงานหลักที่มีภาระหน้าที่โดยตรงต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ได้ให้ความสำคัญและเร่งด่วนต่อสภาพปัญหาและนโยบายของรัฐดังกล่าว แนวทางการปฏิบัติงานได้มีการพัฒนาแผนงานและนำมาตรการต่างๆ มาเป็นแนวทางเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่อยู่ตลอดเวลา มีการบรรจุแผนงานด้านการป้องกันและปราบปรามไว้ในแผนแม่บท กรมตำรวจ ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2540 – 2544) ซึ่งนับเป็นแผนแม่บทฉบับแรก ที่มีการแยกงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดออกมาเป็น

แผนเฉพาะด้านและมีการกำหนดมาตรการหลักไว้ 4 ประการได้แก่ มาตรการการป้องกันยาเสพติด มาตรการปราบปรามยาเสพติด มาตรการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด และมาตรการควบคุมพืชเสพติด

นอกจากนี้แผนแม่บทดังกล่าว ยังได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่สำคัญของแต่ละมาตรการไว้ด้วย สำหรับมาตรการปราบปรามยาเสพติดใช้ยุทธศาสตร์หลักในลักษณะเชิงรุก มุ่งเน้นการป้องกันนำการปราบปราม ปรับปรุงงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เพิ่มความเข้มในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมประเภทยาเสพติดให้โทษ มุ่งปราบปรามผู้ผลิตผู้ค้าและผู้ที่สนับสนุนการผลิตและการค้าเพื่อตัดทอนวงจรการผลิตและการค้า ปราบปรามการแพร่ระบาดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยอาศัยความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่ ตลอดจนการดำเนินงานปฏิบัติจิตวิทยาในการป้องกันปราบปรามเป็นระยะอย่างสม่ำเสมอ

จากสถิติการจับกุมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติปีงบประมาณ พ.ศ.2541 ตามมาตรการปราบปรามยาเสพติด พบว่าสามารถจับกุมผู้กระทำผิดยาเสพติดทุกประเภท 214,295 รายเพิ่มมากกว่าปีงบประมาณ พ.ศ.2540 ถึง 45,081 รายคิดเป็นร้อยละ 26.64 สำหรับแอมเฟตามีนหรือยาบ้า ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของประเทศในขณะนี้สามารถจับกุมผู้กระทำผิดความผิดได้ 140,712 ราย ของกลางประมาณ 30 ล้านเม็ด เปรียบเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. 2540 จับกุมเพิ่มขึ้นร้อยละ 77.80 ของกลางเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.70 ปรากฏตามรายงานประจำปี 2541 หน้า 1- 2 ของกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด

ถึงแม้ว่าการดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติดของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตามมาตรการปราบปรามยาเสพติดจะประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง แต่สภาพปัญหาโดยภาพรวมยังไม่มีความโน้มที่จะลดลงแต่กลับเสมือนมีการขยายตัวรุนแรงยิ่งขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติยังขาดเจ้าหน้าที่ฝ่ายอำนวยการ ด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดที่มีประสบการณ์และความต่อเนื่องในการทำงาน ทำให้ประสิทธิภาพในการดำเนินการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหานี้ไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร ประกอบกับสถานการณ์ด้านยาเสพติดมีความโน้มที่จะรุนแรงยิ่งขึ้น ซึ่งให้เห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการจัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบ การปราบปรามยาเสพติดขึ้นโดยเฉพาะ ดังนั้นในปี พ.ศ.2533 รัฐบาลในขณะนั้นได้ตระหนักถึงอุปสรรคและปัญหา ในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และมีนโยบายที่จะแก้ไขอุปสรรคและปัญหาดังกล่าว เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของประเทศให้ดียิ่งขึ้น จึงได้จัดตั้งสำนักงานปราบปรามยาเสพติด กรมตำรวจขึ้น ต่อมาในปี พ.ศ. 2535 ได้ยกฐานะเป็นกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชกฤษฎีกา

แบ่งส่วนราชการกรมตำรวจ (ฉบับที่ 18) พ.ศ.2535 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 109 ตอนที่ 10 ลงวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2535 ต่อมาพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวได้ถูกยกเลิกโดย พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย พ.ศ.2539 ประการในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 113 ตอนที่ 52 ก ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2539 ดังนี้

การแบ่งส่วนราชการ

ตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2539 กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด แบ่งเป็น 4 กองบังคับการ แต่ละกองบังคับการ แบ่งเป็นกองกำกับการ ดังนี้

1. กองบังคับการอำนวยการ แบ่งเป็น 4 กองกำกับการ
  - กองกำกับการกำลังพล
  - กองกำกับการข่าว
  - กองกำกับการนโยบายและแผน
  - กองกำกับการส่งกำลังบำรุง
2. กองบังคับการตำรวจปราบปรามยาเสพติด1 แบ่งเป็น 5 กองกำกับการ
  - กองกำกับการ 1
  - กองกำกับการ 2
  - กองกำกับการ 3
  - กองกำกับการ 4
  - กองกำกับการ 5
3. กองบังคับการตำรวจปราบปรามยาเสพติด2 แบ่งเป็น 5 กองกำกับการ
  - กองกำกับการ 1
  - กองกำกับการ 2
  - กองกำกับการ 3
  - กองกำกับการ 4
  - กองกำกับการ 5

4. กองบังคับการสอบสวน แบ่งเป็น 6 กองกำกับการ

กองกำกับการอำนวยการ

กองกำกับการ 1

กองกำกับการ 2

กองกำกับการ 3

กองกำกับการ 4

กองกำกับการ 5

นอกจากนี้กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด ได้มีการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นเพิ่มเติม เป็นการภายในเทียบเท่ากองกำกับการโดยไม่มีพระราชกฤษฎีกา ได้แก่ กลุ่มงานนักวิเคราะห์ข่าวสังกัดกองบังคับการอำนวยการ และฝ่ายอำนวยการสังกัดกองบังคับการตำรวจปราบปรามยาเสพติด 1 และ 2 ตามรายงานประจำปี 2541 ของกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด ดังปรากฏตามแผนภูมิที่ 1.1

แผนภูมิที่ 1.1

แสดงโครงสร้างกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด

ภารกิจและหน้าที่ความรับผิดชอบของกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด

พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการตำรวจ กระทรวงมหาดไทย (ฉบับที่ 18) พ.ศ. 2535 มาตรา 5 กำหนดให้กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติดมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (1) ปฏิบัติงานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ตามบทกฎหมายอื่นอันเป็นความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และตามบทกฎหมายอื่นที่มีโทษทางอาญาที่พระราชอาณาจักร
- (2) ดำเนินการเพื่อให้มีการยึดหรืออายัดตามกฎหมาย เกี่ยวกับการยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่ได้มาเนื่องจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด
- (3) ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดที่พระราชอาณาจักร
- (4) อำนวยความสะดวกป้องกันและปราบปรามยาเสพติดที่พระราชอาณาจักร
- (5) ติดต่อประสานงานกับองค์การหรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- (6) ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงาน ของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ก. กองบังคับการอำนวยการ มีอำนาจหน้าที่

- 1) ปฏิบัติงานธุรการและงานสารบรรณ ของกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด
- 2) ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยความสะดวกและงานเลขานุการ ของกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด
- 3) ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การงบประมาณ งานพัสดุ งานพลานุการ งานส่งกำลังบำรุง งานยานพาหนะขนส่ง และงานสื่อสาร
- 4) บริหารงานบุคคลของกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด
- 5) ดำเนินการเกี่ยวกับแผนงานโครงการ งานวิเทศสัมพันธ์ งานวิชาการ และงานฝึกอบรม
- 6) ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการปฏิบัติราชการ ของกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด
- 7) ดำเนินการเกี่ยวกับงานการข่าวและงานสถิติข้อมูล ของกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด
- 8) ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

9) บริหารงานทั่วไป ของกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติดที่ไม่ได้ระบุว่าเป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการใดในสังกัดโดยเฉพาะ

10) ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ข. กองบังคับการตำรวจปราบปรามยาเสพติด 1 มีอำนาจหน้าที่

1) ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามที่ได้รับมอบหมายทั่วราชอาณาจักร

2) ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3) ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงาน ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

ค. กองบังคับการตำรวจปราบปรามยาเสพติด 2 มีอำนาจหน้าที่

1) ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามที่ได้รับมอบหมายทั่วราชอาณาจักร

2) ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3) ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงาน ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

ง. กองบังคับการสอบสวน มีอำนาจหน้าที่

1) สอบสวนสอบสวนคดีอาญาเกี่ยวกับยาเสพติดและคดีอื่น ๆ ที่มีโทษทางอาญาทั่วราชอาณาจักร

2) สอบสวนสอบสวนคดีเกี่ยวกับการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน ที่ได้มา เนื่องจากการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดทั้งในและนอกราชอาณาจักร

3) ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4) ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

กล่าวโดยสรุปปัจจุบันกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด (บช.ปส.) เป็นหน่วยงานทั้งฝ่ายปฏิบัติการและฝ่ายอำนวยการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีภาระหน้าที่หลักที่ต้องปฏิบัติงานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ตามบทกฎหมายอื่นอันเป็นความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและตามบทกฎหมายอื่นที่มีโทษทางอาญาทั่วราชอาณาจักร รวมทั้งต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดพ.ศ.2534 เพื่อให้มีการยึด

หรืออาัยดทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดที่ได้มา เนื่องจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการตำรวจ กระทรวงมหาดไทย (ฉบับที่ 18) พ.ศ. 2535 มาตรา 5 ดังกล่าวแล้ว ยังต้องมีภาระหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 ปัจจุบันกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด มีอัตรากำลังประกอบด้วยข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร 374 นาย ข้าราชการตำรวจชั้นประทวน 605 นายรวมทั้งหมด 979 นาย ดังปรากฏตามตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1

แสดงอัตรากำลังพลของกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด

ตำแหน่ง	ช.บ.บช.	ชก.	ป.ต.1	ป.ต.2	ตส.	รวม
สัญญาบัตร	8	73	87	84	122	374
ชั้นประทวน	1	53	310	181	60	605
รวม	9	126	397	265	182	979

ข้อมูล : ของกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด ณ วันที่ 1 พ.ศ. 2542
 กรมบังคับการตำรวจ (ชก.) ของบังคับการปราบปรามยาเสพติด 1 (ป.ต.1)
 กองบังคับการปราบปรามยาเสพติด 2 (ป.ต.2) ของบังคับการสอบสวน (ตส.)

จากการที่รัฐมีนโยบายเร่งรัดในการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ประกอบกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้สั่งการให้หน่วยงานในสังกัด ระดมสรรพกำลังเข้า ทำการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงได้ตระหนักในภาระหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ได้ดำเนินการอย่างเร่งด่วน เพื่อระงับยับยั้งและสกัดกั้นการเข้ามาของยาเสพติดเคมีภัณฑ์และสารเคมี และได้ระดมสรรพกำลังที่มีอยู่อย่างจำกัด ออกกวาดจับกุมผู้กระทำความผิด เข้าทำการกวาดล้างขบวนการค้า ยาเสพติดเพื่อสกัดกั้นการแพร่ระบาดของยาเสพติด จากผลการดำเนินงานแก้ไขปัญหา ยาเสพติดตามมาตรการปราบปรามยาเสพติด พบว่ากองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด (บช.ปส.) สามารถจับกุมผู้กระทำความผิดยาเสพติดทุกประเภทได้เป็นจำนวนมาก ตามสถิติการจับกุมคดียาเสพติด ของกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด ระหว่างปี พ.ศ. 2540 - 2542 กล่าวคือ พ.ศ. 2540 สามารถจับกุมผู้กระทำความผิด 1,112 คดี ของกลาง 1,154.89 กก. พ.ศ. 2541 สามารถจับกุมผู้กระทำความผิด 1,428 คดี ของกลาง 1,353.54 กก. และปี พ.ศ. 2542 สามารถจับกุมผู้กระทำความผิด 1,478 คดี ของกลาง 7,270.36 กก.ดังปรากฏตามตารางที่ 1.2

ตารางที่ 1.2

แสดงสถิติการจับกุมคดียาเสพติดของกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2540 – 2542

ประเภท ยาเสพติด	จับกุมได้ พ.ศ.2540		น้ำหนัก ของกลาง (กก.) พ.ศ.2540	จับกุมได้ พ.ศ.2541		น้ำหนัก ของกลาง (กก.) พ.ศ.2541	จับกุมได้ พ.ศ.2542		น้ำหนัก ของกลาง (กก.) พ.ศ.2542
	ราย	คน		ราย	คน		ราย	คน	
เฮโรइन	106	134	142.459	107	177	188.709	61	79	100.873
มอร์ฟีน	0	0	0.000	0	0	0.000	0	0	0.000
ฝิ่น	38	37	37.083	4	5	380.167	2	2	0.044
น้ำยาเคมี	0	0	0.000	0	0	0.000	0	0	0.000
กัญชาแห้ง	41	61	292.729	35	45	25.754	55	65	72.967
กัญชาสด	0	0	0.000	0	0	0.000	0	0	0.000
พืชกระท่อม	1	1	2.000	1	1	0.200	3	3	2.502
แอมเฟตามีน (ยาบ้า)	452	696	678.465	600	1,064	753.822	626	1,303	1,093.094
สารระเหย	0	0	0.000	0	0	0.000	0	0	0.000
เฮกซ์ทาซี	60	63	0.125	20	40	0.427	7	5	0.016
โคเคน	1	1	1.80	1	1	0.025	2	2	0.720
อื่น ๆ	116	119	0.227	91	95	4.620	7	19	6,000.150
รวม	815	1,112	1,154.890	859	1,428	1,353.540	963	1,478	7,270.360

ข้อมูล : ของกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.2542

ผลจากการเร่งรัดจับกุมผู้กระทำความผิด ด้านยาเสพติดเพื่อสกัดกั้นการแพร่ระบาด ตามสถิติดังกล่าวในจำนวนนี้มีคดีสำคัญเป็นจำนวนมาก ทำให้ขบวนการค้ายาเสพติดปรับวิธีการจำหน่ายในหลายรูปแบบเพื่อป้องกันการถูกจับกุม และมีการปะทะต่อสู้ระหว่างเจ้าหน้าที่กับคนร้ายในคดียาเสพติดมากขึ้นด้วย ทำให้ในแต่ละปีมีข้าราชการตำรวจจำนวนหนึ่งและผู้กระทำความผิดเสียชีวิต บาดเจ็บ โดยในปี พ.ศ. 2541 มีการปะทะต่อสู้ 21 ครั้ง ข้าราชการตำรวจบาดเจ็บ 4 คน เสียชีวิต 1 คน ผู้กระทำความผิดถูกวิสามัญฆาตกรรม 16 รายปี พ.ศ. 2542 มีการปะทะต่อสู้ 11 ครั้ง ข้าราชการตำรวจบาดเจ็บ 7 คน ผู้กระทำความผิดถูกวิสามัญฆาตกรรม 12 ราย ตามสถิติการปะทะต่อสู้ที่เป็นเหตุให้ข้าราชการตำรวจบาดเจ็บ-เสียชีวิต และวิสามัญฆาตกรรม ของกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติดในมืงบประมาณ 2541 – 2542 ดังปรากฏตามตารางที่ 1.3

ตารางที่ 1.3

แสดงสถิติการปะทะต่อสู้ เจ้าหน้าที่ตำรวจบาดเจ็บ – เสียชีวิต และวิสามัญฆาตกรรม
ในการจับกุมคดียาเสพติดของกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2541-2542

ประเภท	พ.ศ. 2541	พ.ศ.2542	รวม
ปะทะต่อสู้ (ครั้ง)	21	11	32
ข้าราชการตำรวจได้รับบาดเจ็บ(คน)	4	3	7
ข้าราชการตำรวจ เสียชีวิต (คน)	1	-	1
วิสามัญฆาตกรรม (คน)	16	12	28

ข้อมูล : กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2542

ตั้งได้กล่าวมาแล้วว่า นโยบายเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของภาค
รัฐทุกยุคทุกสมัย ต่างสรรหายุทธศาสตร์และมาตรการตลอดจนแนวทางการปฏิบัติออกมา
จำนวนมาก ซึ่งมาตรการและแนวทางบางอย่างก็สามารถดำเนินการในหน่วยที่รับผิดชอบ
เพียงหน่วยเดียวได้ แต่ในขณะเดียวกันบางมาตรการจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยอื่น ๆ เข้ามาเสริม
เช่น มาตรการทางการศึกษา การกีฬาและดนตรี การส่งเสริมความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว
และชุมชน ฯลฯ มาตรการเหล่านี้ยังจำเป็นต้องได้รับการประสานความร่วมมือร่วมแรงจาก
ส่วนราชการของภาครัฐหลายฝ่าย ซึ่งในสภาพความเป็นจริงที่ปรากฏมีหน่วยงานของภาครัฐ
มากกว่า 10 แห่ง อาทิ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวง
สาธารณสุข กระทรวงยุติธรรม สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
(สำนักงาน ป.ป.ส.) สำนักงานนายกรัฐมนตรี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด
ศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ กรมราชทัณฑ์ กรมศุลกากร เป็นต้น ต่างมี
ภาระหน้าที่ในการแก้ไขและป้องกันปัญหายาเสพติดเช่นกัน การดำเนินงานตามภารกิจของ
หน่วยงานดังกล่าวที่ปรากฏอยู่ ในปัจจุบันรูปแบบการปฏิบัติงานมีลักษณะขาดการประสาน
งานในการร่วมมือกันดำเนินการระหว่างหน่วย ทำให้แต่ละหน่วยงานมองสภาพปัญหาและเข้าใจ
สภาพของปัญหาที่แตกต่างกัน บางปัญหาจึงเป็นปัญหาใหม่ที่เกิดขึ้นในลักษณะของผล
กระทบจากการดำเนินงาน ดังนั้นแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ผ่านมาเมื่อพิจารณา

โดยภาพรวมแล้วจะเห็นได้ว่าปัญหายังไม่มีแนวโน้มที่จะลดน้อยลง แต่กลับดูเหมือนว่ามีการขยายตัวรุนแรงยิ่งขึ้น นอกจากนี้อาจสืบเนื่องมาจากความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในช่วงที่ผ่านมา หรือความเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ทำให้คนรู้สึกขาดที่พึ่ง หรือแม้แต่ระบบการเมืองและระบบกระบวนการยุติธรรม ที่ยังมีช่องว่างที่เอื้อต่อการแสวงหาผลประโยชน์จากการค้ายาเสพติด ตลอดจนการใช้อิทธิพลในทางที่ผิด ดังที่กล่าวแล้วข้างต้น

จากสถานการณ์ของการแพร่ระบาดของยาเสพติด ที่กำลังทวีความรุนแรงขึ้นภายใต้การปฏิบัติหน้าที่ของกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักทั้งฝ่ายปฏิบัติการและฝ่ายอำนวยการด้านยาเสพติดของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และยังเป็นหน่วยงานที่สังคมเฝ้ามองให้ความสนใจและคาดหวัง ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจในการจัดปัญหา ยาเสพติดสูง ผู้วิจัยซึ่งมีอาชีพเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดและอยู่ในสังกัดกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด เห็นความสำคัญต่อการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด ที่มีความตั้งใจเสียสละอดทนและกล้าหาญ ทุ่มเทความรู้ความสามารถมีความมุ่งมั่นต่อการปฏิบัติงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายสูง ภายใต้สภาวะแวดล้อมของความไม่พร้อมในด้านการบริหารงานการจัดการตลอดจนความไม่พร้อมของอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ จึงสนใจว่าข้าราชการตำรวจหน่วยนี้มีปัจจัยใดที่มีอิทธิพลต่อการสนับสนุนหรือไม่สนับสนุน ในการกระตุ้นให้เกิดความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติหน้าที่ และปัจจัยเหล่านั้นมีอิทธิพลด้านใดที่ส่งผลต่อระดับความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยเกี่ยวกับภูมิหลังด้านต่างๆ ที่มีอิทธิพลอันส่งผลให้ข้าราชการตำรวจกองบัญชาการปราบปรามยาเสพติด มีความมุ่งมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ป้องกันปราบปรามยาเสพติด จึงตัดสินใจทำวิจัยเรื่องนี้

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ ของข้าราชการตำรวจกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับความมุ่งมั่น ในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด

1.3 ขอบเขตของการศึกษาวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีประชากรเป้าหมาย ได้แก่ ข้าราชการตำรวจในกองบัญชาการปราบปรามยาเสพติดทั้งหมด ที่ทำหน้าที่ด้านปฏิบัติการฝ่ายสืบสวนปราบปราม และฝ่ายสอบสวน ที่เป็นระดับชั้นประทวนและระดับสัญญาบัตรและปฏิบัติหน้าที่ในด้านปราบปรามยาเสพติดทั่วราชอาณาจักร

1.4 คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

1. ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ หมายถึง ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ทั่วไป และความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ด้านการปราบปรามยาเสพติดของข้าราชการตำรวจ
2. ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ทั่วไป หมายถึงความตั้งใจทุ่มเทร่างกาย พลังใจของบุคคล ที่จะผลักดันการปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้
3. ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ด้านการปราบปรามยาเสพติด หมายถึงความตั้งใจทุ่มเท พลังกาย พลังใจของบุคคล ที่จะผลักดันให้การปฏิบัติหน้าที่ด้านปราบปรามได้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้
4. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความมุ่งมั่น หมายถึงปัจจัยที่มีส่วนต่อการสนับสนุนหรือไม่สนับสนุน ในการที่จะกระตุ้นให้เกิดความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติหน้าที่
5. ภูมิหลังทางสังคม หมายถึงข้อมูลอันประกอบด้วย อายุ อายุราชการ ตำแหน่ง สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา และภูมิลำเนา
6. ภูมิหลังทางเศรษฐกิจ หมายถึง ข้อมูลอันประกอบด้วยเงินเดือนรายได้พิเศษ ภาระหนี้สิน และกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน
7. ภูมิหลังด้านปราบปรามยาเสพติด หมายถึงข้อมูลอันประกอบด้วย ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ปราบปราม การฝึกอบรมด้านการปราบปรามยาเสพติด ความพึงพอใจ (ชอบ/ไม่ชอบ) ต่อการปฏิบัติหน้าที่ การควบคุมบังคับบัญชาต่อการปฏิบัติหน้าที่ ความร่วมมือ ความสามัคคีต่อการปฏิบัติหน้าที่ ความพร้อมของอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ ระเบียบข้อบังคับด้านสวัสดิการที่ให้อยู่ การปูนบำเหน็จความดีความชอบ สวัสดิการด้านเบี่ยง/ค่าตอบแทน ค่ารักษาพยาบาล ที่พักอาศัย และความเสี่ยงภัยต่อการปฏิบัติหน้าที่

8. ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ หมายถึงระยะเวลาที่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ด้านป้องกันปราบปรามยาเสพติด

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถทราบถึงระดับความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ ของข้าราชการตำรวจต่อการปฏิบัติงานด้านป้องกันปราบปรามยาเสพติด
2. ได้ทราบถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ ของข้าราชการตำรวจ ต่อการปฏิบัติงานด้านป้องกันปราบปรามยาเสพติด
3. นำไปใช้ปรับปรุงแก้ไขการบริหาร ของกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด ให้มีประสิทธิภาพในการทำงานมากยิ่งขึ้น

